

Geheel vervuld van eigen overpeinzingen, liet zij dokter Heidema uit.

Met een half medelijdend lachje zette deze zich aan 't stuur van zijn auto. „Overspannen menschen,” dacht hij niet zonder geringschatting. „Tegenover de onweerlegbare feiten, tegenover 't fiasco der wetenschap wil ze haar geloof plaatsen. God kan een wonder doen! Zeker, Hij kan het, maar niettemin moet dit kind op haar vijf-en-twintigste jaar sterfen, alle gebed en geloof ten spijt.”

Ze ging sterfen en het einde was niet ver meer.

Lilian Henschel wist het, lang vóór zij 't vonnis las in de schijnbaar onbewogen trekken van haar dokter, en in het smartelijk-verwongen gezicht der moeder. Toen begon de jonge zieke er zélf over. „'t Is maar een korte scheiding,” troostte zij liefdevol, „we gaan denzelfden weg tot God, ik ga alleen wat vroeger.”

„Je bent nog zoo jong,” snikte de bejaarde vrouw, „waarom neemt God mij n leven niet? Ik kan niet laten, Hem te bidden om je herstel, Hij heeft er zooveel genezen, waarom dan ook niet mijn kind?”

„Ik ben bereid en gewillig,” klonk het zacht, maar vast. „de strijd ligt achter mij. Nog wat pijn en benauwdheid misschien, een weinig lijden, dat gauw voorbij is, en dan de heerlijkheid en blijdschap voor immer! Ik verlang geen ander lot dan Hij voor mij beschikt, moeder.”

In een lange, wrijvende omarming namen ze reeds afscheid voor dit leven — de twee, die elkaar zoo liefhadden.

Van lieverlede namen de krachten af, gaf het lichaam zijn strijd tegen den dood op. Dokter Heidema deed al wat hij vermocht, om het lijden te verzachten. Lilian had door haar geduld en opgewektheid zijn hart gewonnen, voor hem beteekende zij niet een ernstig „geval,” maar een jong, sympathiek menschenkind, dat hij zielsgraag had willen genezen, indien zijn kunst slechts niet ware te kort geschoten en dat hij zeer noode afstand aan het graf.

Op 't vermagerde gezicht, in de doorschijnend-witte handen, las hij haar lot: ten doode opgeschreven; maar de helder-stralende oogen spraken niet van vernietiging en verderf, doch van eeuwig, heerlijk leven.

Vaak vroeg hij zich af, of Lilian, evenals haar moeder, zich vleide met „de ijdele verwachting,” dat God om harentwil een wonder zou doen, of zij ook misschien nog hoopte, tegen beter weten in, op een onverwachten omkeer.

Heel kort vóór haar heengaan bleek hem, dat zijn patiënte zich volkomen bewust was van haar lot, maar de dood voor haar zijn prikkel verloor.

De arts stond aan Lilians bed. 't Was haar zes-en-twintigste verjaardag en 't zou haar sterfdag zijn. Rondom haar geurden de bloemen als zooveel blijken van liefde en vriendschap; andere geschenken had men haar niet meer gegeven. Waartoe ook? Morgen zou zij niets meer noodig hebben, wat van de aarde was, dát stond wel vast.

Zij stak haar geneesheer de smalle hand toe: „Wat heeft men mij verwend, hé dokter? Moeder zegt, dat de huiskamer en de serre óók vol staan, niemand heeft me vergeten. En zulke aardige brieven! Moeder heeft ze me allemaal voorgelezen.” Ze zweeg even en keek haar dokter ernstig aan. „Nu wacht ik op uw gelukwensch, dokter!” „Wat moet ik zeggen, Lilian? God alleen weet, hoe graag ik je je gezondheid had teruggegeven, maar ik had het niet in mijn macht.”

„Binnenkort ben ik bevrijd van ziekte en pijn, zal ik den Heiland zien, Die mij heeft verlost. Te leven bij Hem is verreweg het beste. Van moeder weg te gaan kost nog pijn, maar zij zal getroost worden, want de scheiding duurt kort. Wat mij zélf betreft, ik verlang naar God.”

Diep boog de arts het hoofd. „Bid voor me, Lilian, dat ik ook de vrees om te sterfen mag overwinnen.”

Een gelukkige lach verhelderde het afgetobde gezicht. „Dat is mijn mooiste verjaarsgeschenk, dokter.”

„God heeft het wonder tóch gedaan.” Met deze woorden trad dokter Heidema Lilians moeder tegemoet, toen de strijd voor haar dochter was beslist. „Zoo te kunnen heengaan, gewillig en verheugd als gold het een reis naar beter en schooner Vaderland, is niet gewoon-menschelijk. Dan staan wij, andere stervelingen, voor een raadsel.” In de ziel, van den dokter, die niet voor „geloovig” doorging, rijpte echter het verlangen naar de „oplossing.”

M. Veren

PSALMEN EN GEESTELIJKE LIEDEREN

De taak, die Ds H. Hasper zich gesteld heeft, is zóó omvangrijk, dat de resultaten van die taak, die hier vóór ons liggen, *) in velerlei opzicht groot respekt afdwingen. We vragen ons echter af, of de volledige beheersching dezer omvangrijke materie niet een te groote opgaaft was.

Wanneer we dan ook in boek II lezen, dat de notering der melodieën „de allergrootste zorg baarde, en dat over de meest elementaire dingen het oordeel van de onderscheidene muziekkenners verschilde,” dan gelooven wij, dat bovenstaande veronderstelling reden van bestaan heeft.

We krijgen den indruk, dat de auteur bij den aanvang van zijn groote taak (zie boek I) de vele moeilijkheden, die op muziek-historisch terrein lagen, nog niet ten volle beseft heeft. Te verwonderen is dat niet, want het betreft hier een materie, waarin niet alleen de meeste musicologen, maar ook de bekendste musici zich ten eenenmale nog vaak geheel hebben „in te werken.”

't Gevolg is dan ook dat, althans op muzikaal gebied, (met alle respekt voor de breedheid, waarmee deze uitgaven zijn uitgevoerd,) de behoefte aan meer konsekventie zich hier en daar laat gevoelen. Om een voorbeeld te noemen is de melodie uit bundel III no 12 (psalm 36) genoteerd in noten van gelijke waarde (uitgezonderd twee halve noten, voor de rest alle kwartnoten) terwijl in de boeken II en IV een lans gebroken wordt voor het zuiver rythme dezer melodieën, en in IV dan ook rythmisch geheel anders genoteerd staat.

Ook zouden we er nog op kunnen wijzen, dat deze melodie, die in onzen psalmenbundel voor psalm 36 en 68 werd gebruikt, weliswaar terecht wordt toegeschreven aan den Straatsburgschen „Cantor” Greiter, maar verzuimd werd er bij te voegen, dat hij deze wijs oorspronkelijk voor psalm 119 bedoeld en gebruikt heeft.

Met alle waardeering voor de harmonisaties, zouden er bedenkingen aan te voeren zijn tegen het gebruik van enkele zooenaamde septime-akkoorden, die historisch minder goed te verdedigen zijn. Zoo vinden we in bundel III no 55 een tweetal bewerkingen van de melodie van ps. 77, beide bewerkingen met dezelfde melodie — noot beginnend (a.) terwijl de eene bewerking één mol en de andere bewerking twee mollen bij den sleutel plaatst. Dit nu achten we wel min of meer een tekort inzake een leiding-gevend stijl-principe. Ook zouden we nog wel een meer onderling-overeenkomende nummering wenschen, maar 't zijn bedenkingen, die tot uiting komen uit pure sympathie voor het grootsche werk. (*n Vriend, die de feiten toont!)

Een van de eerste vragen, die wij, nuchtere Hollanders, vaak stellen, is... „wat steekt daar achter?” 'n Typeerend, kernachtige vraag.

Want er wordt toch niets meer of minder mee bedoeld, dan — welke geestesgesteldheid zit daar achter?

Het is dus een vraag, die het zieleleven betreft.

Komen we dan tot de ervaring dat een werk gestuwd en verdragen wordt door een hooggeestelijk beginsel, dan aanvaarden we het. Is dat niet het geval, dan denken of spreken we al spoedig over „kouwe drukte.”

't Is onze vaste overtuiging, dat de auteur van dit werk geleid werd door zeer hooge beginselen.

Dat hij van dit werk maakte een levenstaak, met inzet van alle krachten en met algeheele terzijde-stelling van materiele of financieele belangen, blijkt uit alles. O.a. lezen we in het „voorwoord” van de nieuwe berijming (IV):

„... Het is reeds meermalen gebleken, dat gemeenschappelijke arbeid vele Christenen, die kerkelijk gescheiden waren, weer onder Goddelijke leiding tot elkander bracht; hoeveel te meer kan het in alle eenvoudigheid samen

*) Gezangen en geestelijke liederen; Het rythme in den zang der gemeente; Geestelijke liederen uit den schat van de kerk der eeuwen; Psalmen. Administratie dezer vier uitgaven: Postbus 333 te 's-Gravenhage.